

Інтерактивний посібник Безпечний медіасерфінг підлітків

Ячменук Марина

команда "Мисливці
за фейками"

Кириленко Надія

команда
"Медіагро"

Олена Семенов

команда
"Статуси"

Моцак Світлана

команда
"Максимум"

команда
"Інтелекція"

УДК 343.9:343:988

Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

Н.П. Пономаренко, доктор філософії, викладач Машинобудівного коледжу Сумського державного університету;

В.В. Герман, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. Макаренка.

Безпечний медіасерфінг підлітків: посібник / авт.кол. М.М. Ячменик, О. М. Семеног, Н.І. Кириленко, С.І. Моцак. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2022. 51 с.

У посібнику представлено авторські розробки завдань з навчальних дисциплін українська мова, українська література, історія для формування предметних компетентностей та інфомедійних навичок здобувачів освіти. Також вміщено колективні медіапродукти (електронні газети, буклети, журнали тощо) шкільних команд Сумського, Запорізького, Харківського, Черкаського, Хмельницького регіонів – учасників Всеукраїнського турніру із медіаграмотності.

Збірник рекомендовано для широкого кола фахівців.

Зміст

Розділ 1. Ячменик М., Вербицька В. Онлайн-інструменти для навчання у ЗЗСО	4
Додаток до розділу 1. Розробка команди "Мисливці за фейками" Харківська гімназія № 43	8
Розділ 2. Кириленко Н. Літературний медіасад	10
Додаток до розділу 2. Розробка команди "Медіагроно" Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів імені Д. Турбіна № 15	14
Розділ 3. Семеног О. "Майстерня медіаграмотності"	17
Додаток до розділу 3. Розробка команди "Статум" Нетішинський навчально-виховний комплекс "Загальноосвітня школа I-II ступенів та ліцей"	21
Розділ 4. Моцак С. Історичний антифейко-квест	26
Додаток 1 до розділу 4. Розробка команди "Максимум" Городищенський економічний ліцей Черкаської області	34
Додаток 2 до розділу 4. Розробка команди "Інтелігенція" Запорізька гімназія № 93	46

Ячменник Марина

керівник Всеукраїнського шкільного турніру із медіаграмотності, ментор проекту, кандидат педагогічних наук, керівник центру забезпечення якості вищої освіти, старший викладач кафедри української мови і літератури, сертифікований медіатренер

Вербицька Вікторія

студентка 5 курсу Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

«ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ»

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

– це корисний та динамічний наочний посібник, який підходить будь-якому члену дослідницької групи.

Управління посиланнями на джерела – для складання літературного огляду

– це популярний додаток або розширення для браузера, який створено для перевірки граматики, пунктуації, контексту та структури речень та читання.

Сервіс дозволяє перевіряти тексти на плагіат онлайн. За його допомогою можна безкоштовно перевірити онлайн текст обсягом від 30 до 200 слів.

- дозволяє спілкуватися з іншими учасниками наукового співтовариства. Ви можете викладати свої проекти, статті та постери, а також отримувати відгуки.

Мета платформи Academia – побудувати добре налагоджену систему поширення наукових публікацій. Сьогодні алгоритми Academia.edu видають близько 20 мільйонів рекомендацій статей в день.

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

ВСЕУКРАЇНСЬКА
ШКОЛА ОНЛАЙН

Завантажте безкоштовні методичні матеріали з організації дистанційного та змішаного навчання на базі Всеукраїнської школи онлайн.

надсучасна платформа для підготовки до ЗНО.

Перший плюс: вона повністю безкоштовна. Другий плюс: ваші учні знайдуть на ILearn не лише якісні онлайн-курси, а й тести та вебінари.

iLearn

LearningApps.org

Готові вправи з різних предметів + можливість створення власних

Перевірка знань учнів. Вчитель може використати

9 абсолютно різних і нестандартних типів запитань.

Є відкриті запитання, запитання на встановлення відповідності, можливість дати розлогу відповідь.

Classtime

TED Ed

У цих додатках вчитель може брати готові відео та накладати на них запитання, відео чи аудіокоментарі. Учні встановлюють застосунок на телефоні та вводять код класу, який дає вчитель. У цьому класі будуть з'являтися завдання від педагога.

edpuzzle

Тут ви створите крутезні інтерактивні онлайн-презентації. Окрім традиційних презентацій сервіс дає змогу створювати мультимедійні проекти/лонгріди

s slides

QUIZIZZ

Цей сервіс англomовний, але у використанні інтуїтивно зрозумілий, тож хай це вас не відлякує, адже там вже є чимало готових тестів з різних предметів українською мовою.

Щоб зробити заняття сучасними, запропонуйте учням замість звичної домашки із зарубіжної літератури чи мистецтва прослухати тематичний подкаст. А потім влаштуйте рефлексію-обговорення під час наступного уроку.

**podcast
Kult**

«ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ»

ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ КОНТЕНТУ

веб-сайт, який може виявити error level analysis (ELA), тобто «домальовані» області на зображенні чи вставлені в нього при редагуванні.

Google Search by Image – зворотній пошук зображень: сюди можна завантажити фото, щоб знайти його оригінальне джерело та подивитися, де воно ще публікувалося.

інструмент для зворотного пошуку зображень.

призначений для пошуку «інтернет-сліду» користувача, допомагає його ідентифікувати, знайти фотографії. Програма проводить пошук у всіх соціальних американських мережах (Facebook, LinkedIn, MySpace)

база знань із науковим ухилом. Інтелектуальний робот, який може відповідати на дуже різні питання. Але він орієнтується лише в темах, які стосуються точної, більш енциклопедичної інформації.

Розібратися в локаціях допоможе Google Maps чи Wikimapia (краудсорсингова версія GoogleMaps).

«ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ»

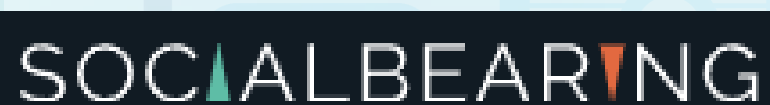
ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ВІДСТЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВПЛИВІВ ОНЛАЙН

Сервіс SocialBlade допоможе відстежити можливі накрутки підписників та охоплення на сторінках.

Стрибки у кількості підписників, раптове зменшення їх кількості, велике охоплення за малої кількості підписників — усе це може означати маніпуляції з аудиторією.

Якщо у ви підозрюєте якийсь Twitter-акаунт у накрутці аудиторії — перевірте його через сервіс Botometer. Так ви зможете побачити ймовірних ботів серед фоловерів акаунта.

Якщо вам потрібно отримати максимум інформації про певний

акаунт у Twitter — у пригоді стане інструмент Social Bearing. Він надасть вам інформацію про те, що які посилання акаунт поширює, як часто він твітить тощо. Сервіс також сформує хмари найбільш вживаних хештегів та слів

Інший сервіс для пошуку армій ботів — CrowdTangle. Він дозволяє перевірити, чи постять різні акаунти одні й ті ж посилання протягом короткого періоду часу. Якщо ви помічаєте таку узгодженість — швидше за все ви знайшли мережу ботів.

Фейк набагато більш переконливий, якщо його супроводжує фото. Та ж історія і з відео — його можуть приховано змонтувати чи відредагувати окремі кадри. Такі махінації з відео допоможе виявити інструмент InVid. За його допомогою ви зможете розбирати відео на кадри та детально їх аналізувати.

команда

"Мисливці за фейками"

*Харківська гімназія № 43
Харківської міської ради
Харківської області*

Тітова Софія

Шарунов Михайло

Тагієв Мурад

Шкірко Олеся

Ямишкова Валерія

Кащавцев Марк

Хворов Дмитро

Бондар Дар'я

Белошенко Владислава

Соколовська Софія

команда *"Мисливці за фейками"*

Пам'ятка "Безпека підлітків в Інтернеті"

Захищайте себе
коли ви онлайн

Створено командою
Харківської гімназії №43
"Мисливці за фейками" для
I Всеукраїнського турніру із
медіаграмотності

СТВОРЮЙТЕ НАДІЙНІ ПАРОЛІ.

Використовуйте паролі, які важко вгадати, і відстежуйте їх за допомогою менеджера паролів.

БУДЬТЕ УВАЖНІ ДО ТОГО, ЩО ЗАВАНТАЖУЄТЕ.

Не завантажуйте вміст із ненадійних сайтів. Вони можуть містити шкідливе програмне забезпечення.

УВІМКНІТЬ НАЛАШТУВАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ.

Контролюйте те, як компанії використовують ваші дані, увімкнувши функції конфіденційності.

ПОДУМАЙТЕ, ПЕРШ НІЖ ПУБЛІКУВАТИ.

Уникайте публікування конфіденційної особистої інформації в Інтернеті. Також не діліть занадто багато інформації.

ВИКОРИСТОВУЙТЕ АНТИВІРУСНІ ПРОГРАМИ.

Оновлюйте антивірусне програмне забезпечення, щоб воно могло виявляти потенційні загрози у вашій системі.

Кириленко Надія

*ментор проекту,
заступник декана факультету
іноземної та слов'янської філології,
кандидат філологічних наук,
доцент*

«ЛІТЕРАТУРНИЙ МЕДІАСАД»

Вправа 1. Розташуйте у правильній послідовності (за часом виникнення): 1., 2., 3...

радіо, інтернет, писемність, Фейсбук, Інстаграм, смартфон, планшет, телефон, кіно

Вправа 2. «Українські мультити»

Пазли на відповідність

«Українські мультити» на картках чи пазлах (назви на 1, герої - на інших; герої чи малюнки з мультфільмів).

Треба поєднати.

"Котигорошко"

"Еней"

"Жив-був Пес"

"Жив собі Чорний Kim"

<https://learningapps.org/display?v=pag9xuegt22>

Вправа 3. У мережі Інтернет під соціальною мережею розуміють програмний продукт, який надає певні послуги, майданчик для взаємодії людей (індивідів, користувачів) у групі або в групах.

Як соціальну мережу можна розглядати будь-яке онлайн співтовариство, учасники якого взаємодію один з одним, наприклад, шляхом обговорення різних проблем?

Наприклад: Група “Краєзнавці”...

-А яку б групу ви хотіли створити?

Вправа 4. Стереотипи про Діда Мороза.

Квест-дослідження “У пошуках новорічних стереотипів”

(Дослідження символів Нового Року, Різдва у різних країнах світу)

Вправа 5. Складання кіножурналу віртуальної екскурсії за твором чи життєдіяльністю автора.

Вправа 6. "Родинне книжкове дерево"

Намалюйте книжкове дерево. Крону створіть із улюблених книг родини

«ЛІТЕРАТУРНИЙ МЕДІАСАД»

Вправа 7. Записати обряди, традиції (весільні, пологові, поминальні, будівництва хати, проводи в солдати) свого регіону, звернути увагу, зокрема, на прикмети.

Визначити факти, фейки, судження.

Взуття нареченої не повинне містити шнурки.

Дощ у день весілля – хороша прикмета. Він обіцяє чисте сімейне життя.

Весільний кортеж на шляху до РАГСу сигналізує, щоб відлякати всю нечисть від молодят.

Одягти прикрасу з перлами - до сліз нареченої.

<https://www.unian.ua/lite/astrology/vesilni-prikmeti-i-zaboboni-shcho-mozhna-i-ne-mozhna-robiti-11589769.html>

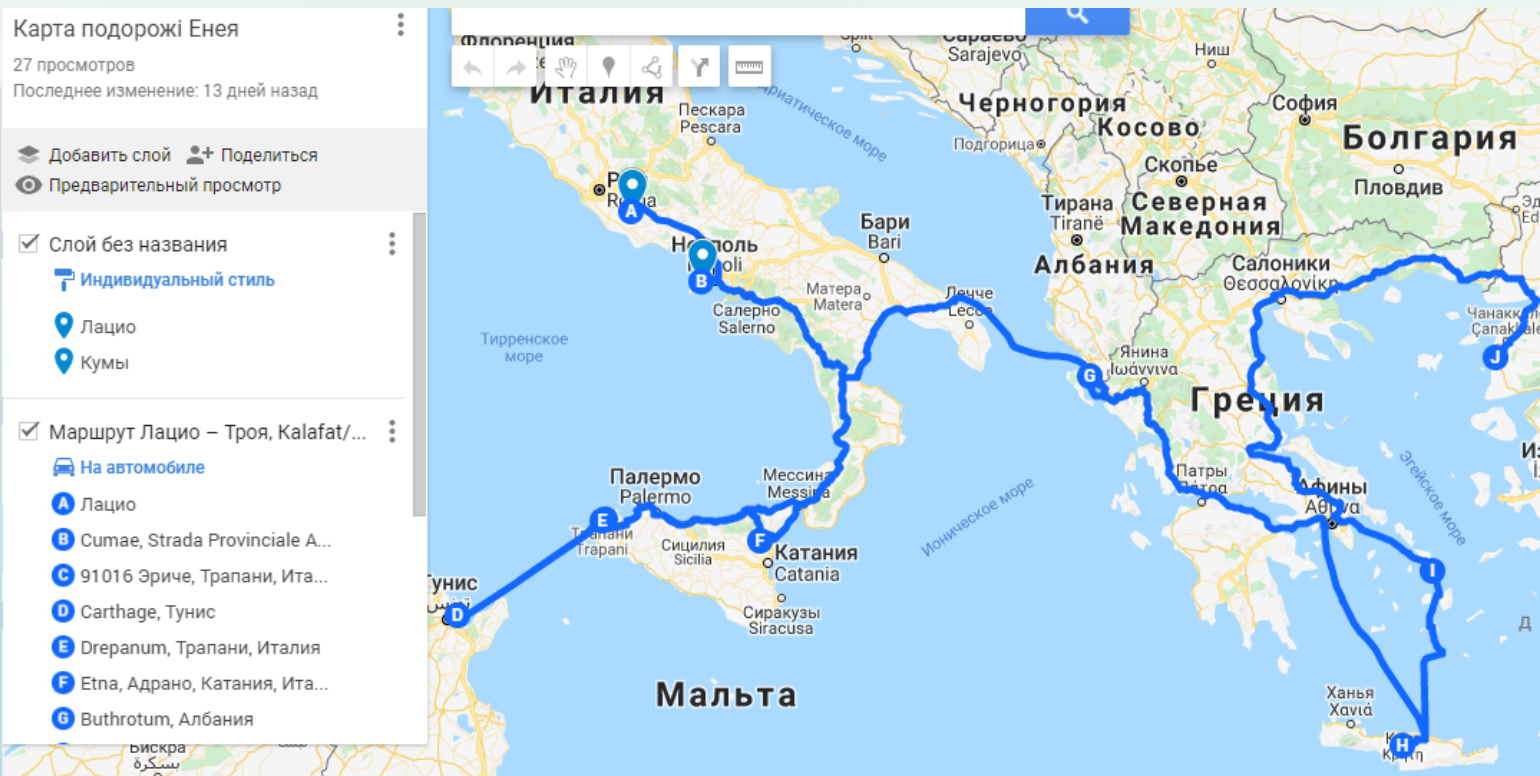
Твори, у яких згадуються весільні обряди? (символ гарбуза)

Вправа 8. Проаналізувати АФІШІ.

«ЛІТЕРАТУРНИЙ МЕДІАСАД»

Вправа 9. За допомогою створення карти подорожей Енея у Google maps, вивчаємо досконало сюжет "Енеїди" І.Котляревського

Вправа 10. Використовує мему та TikTok на уроках. Учні пропонується творити власні мему за тематикою уроку.

команда *"Медіагрона"*

Сумська загальноосвітня школа
1-111 ступенів імені Д. Турбіна
№ 15
м. Суми

Меденцова Марія

Трамма Дмитро

Івженко Серафім

Первунінський Тимофій

Тимошенко Ксенія

Положай Леонід

Рибалка Емма

Пасов Ілля

команда "Mediaгроно"

<https://padlet.com/afinafox1/qc1xtjzj6x8rb3wh>

Як розпізнати фейк?

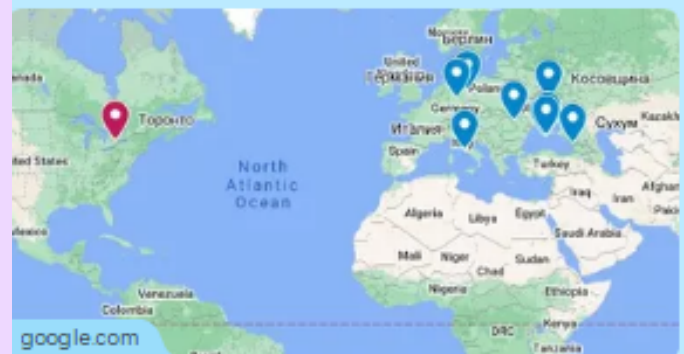

- 1. Звертайте увагу на джерело. Дослідіть сайт з новиною, його місію, контактні дані.
- 2. Читайте весь матеріал. Заголовки бувають обурливими, щоби привернути увагу.
- 3. Перевірте, хто автор. Чи реальна він особа? Чи можна йому довіряти?
- 4. Перевірте, чи підтверджені джерела. Посилання мають містити заявлену інформацію.
- 5. Перевірте дату публікації. Стара новина може бути нерелевантною поточним подіям.
- 6. Це точно не жарт? Переконайтеся, що це справді новина, а не сатира. Дивіться пункт 1 і 3.
- 7. Зважайте на свої перестороги. Подумайте, як ваші переконання впливають на сприйняття новини.
- 8. Порадьтеся з експертами. Зверніться до одного з надійних джерел із перевірки фактів – наприклад, до сайту з переліку вище.

Хмаринка слів

Місця, куди їздила лікуватися Леся Українка

Копія карти "Місця, куди їздила лікуватися Леся Українка" - Google My Maps

Крим, Карпати, Сухумі, Косівщина, Німеччина, Італія, Севастополь, Алушка, Ялта, Торонто, Берлін

команда "Медіагроно"

<https://padlet.com/afinafox1/qc1xtjzj6x8rb3wh>

Зіграємо!!!! Спіймай ФЕЙК!!!!!!

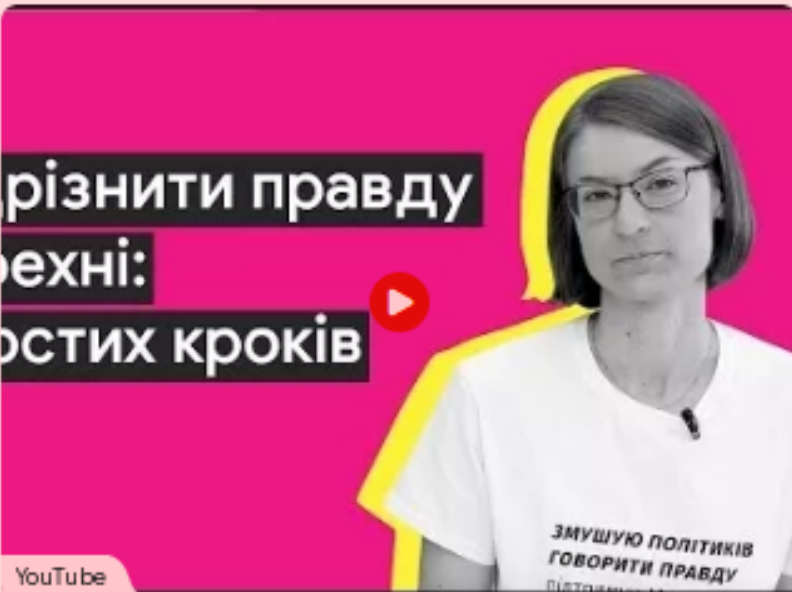

Спробуйте розпізнати фейк!!!!!!

"Фейк чи ні"? До місця вакцинації від COVID-19 притягується магніт – у вакцинах є чіпи чи метали

Факт чи фейк: як відрізнити правду від брехні у скаженому потоці новин

Як відрізнити правду від брехні: п'ять простих кроків

ВАКЦИНАЦІЯ
РЯТУЄ
ЖИТТЯ!

Олена Семенов

*ментор проекту,
завідувач кафедри української
мови і літератури, доктор
педагогічних наук, професор*

**"МАЙСТЕРНЯ
МЕДІАГРАМОТНОСТІ"**

Вправа 1. "Медіатерміни"

Прокоментуйте нові значення слів: «мишка», «вірус», «равлик», «хмарка», «лід».

Вправа 2. Асоціативний куш

1. Чи існує мода на слова? Відповідь обґрунтуйте.
2. Підберіть українські варіанти до англійського слова «лайк».
3. Поміркуйте, чому в соціальних мережах прижилося запозичене слово лайк, а не власне український відповідник вподобайка.
4. Зафіксуйте відповіді у вигляді своєрідного «куща».

Файно добрик
Любчик здоба
Уподобання
Вподобайник
Вподоб Лайк
Файник
Вподобайка

"МАЙСТЕРНЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ"

Вправа 3. «Соціальна реклама»

Кожна команда отримує текст соціальної реклами для аналізу.

- <https://www.youtube.com/watch?v=mDwXasuaBd0>
- <https://sostav.ua/publication/diti-stvorili-sotsialnu-reklamu-dlya-smartfonozalezchnik-na-postmen-kids-day-83937.html>
- https://www.youtube.com/watch?v=aohjx_L9lfY
- <https://www.youtube.com/watch?v=qOglHK76p8U>
- <https://youtu.be/ioaY1z2trx4>

Вправа 4. Інтерактивний проєкт

«Рекламна листівка до електронного словника»

<https://ulif.org.ua/sieminar-praktikum-suchasni-slovnikovi-sistemi-u-roboti-vchitielia-sloviesnika>

- Створіть рекламну листівку до електронного словника.
- Створіть відеоролик із демонстрацією можливостей електронного словника.
- Розмістіть у соціальній мережі та зберіть вподобайки.

"МАЙСТЕРНЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ"

Вправа 5. Гра «Пінг-понг»

Учні об'єднуються у команди, по черзі кидають м'яч іншій команді й називають переваги або недоліки використання Тік-Ток у професійній діяльності, освітньому середовищі.

Потім згадані факти підсумовуються, неправильні спростовуються.

Ресурси для вивчення мови

ED ERA Лайфхаки з української мови

Introduction

РОЗДІЛ 1

Зміст

Вступне слово

Абетка

Слова з літерою Г

Транскрипція

Класифікація звуків

Голосні звуки

Приголосні звуки

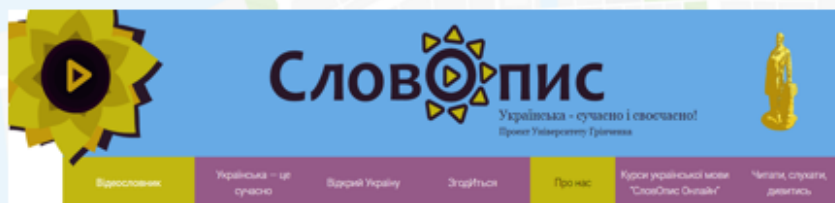
Складні випадки вимови
звукосполук

мова
ДНК НАЦІЇ

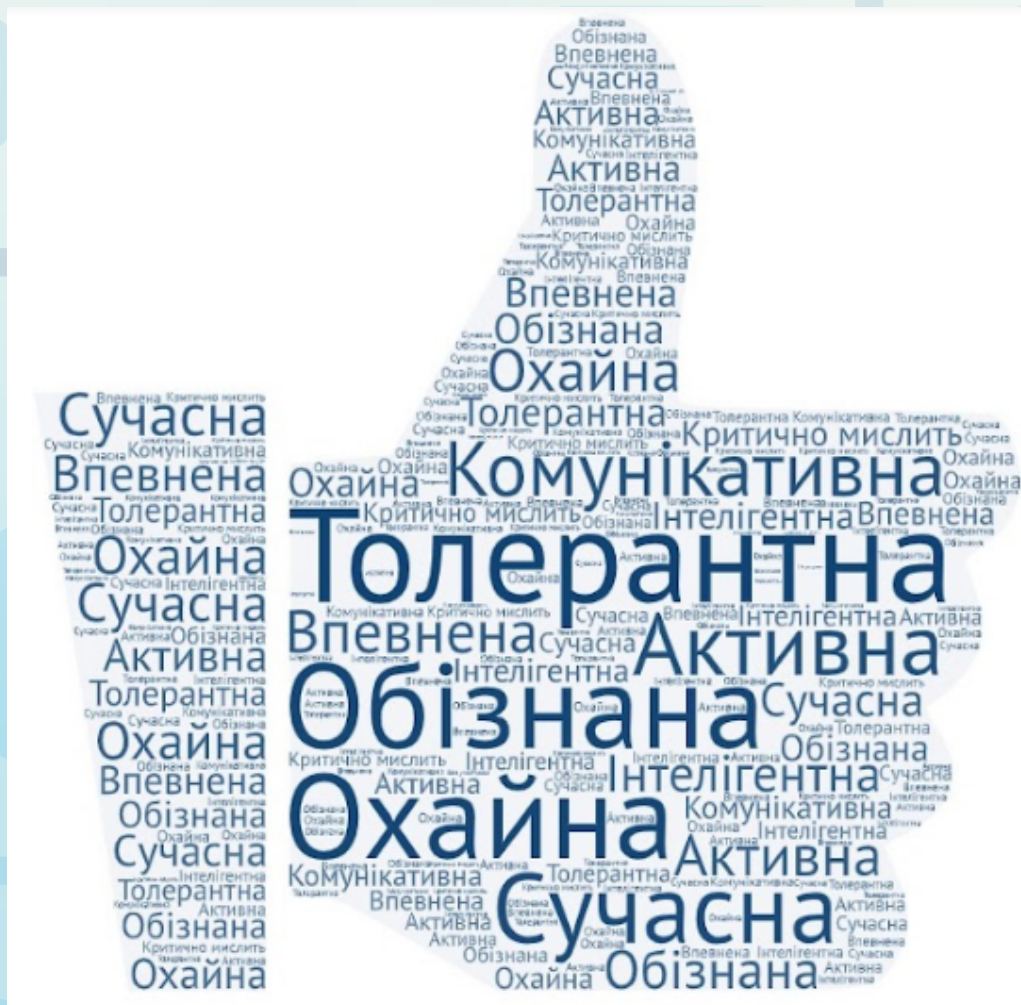
Бібліотека Вправи Блог Дистанти

ФАХОВИЙ

"МАЙСТЕРНЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ"

Вправа 6. Створити портрет медіаграмотної особистості за допомогою WordArt

Вправа 7. «Прізвище»

Чи поширене Ваше прізвище?

Здійсніть пошук за допомогою онлайн-карти на сайті <https://ridni.org/>

команда "Статум"

Нетішинський
навчально-виховний комплекс
"Загальноосвітня школа
1-11 ступенів та ліцей"
Нетішинської міської ради
Хмельницької області

Хвостова Олександра

Поривай Валерія

Талах Каріна

Ліберна Юлія

Рой Олександра

Смичок Софія

Цисарчук Єлизавета

Козак Юлія

Закандаєва Марія

Северенюк Софія

Мельничук Вероніка

Дацшина Наталія

команда "Статум"

СТАТУМ

Сміливі-Талановиті-Активні-Творчі-Успішні-Мобільні

НА МЕДІАХВИЛІ

СПЕЦВИПУСК, 2022

Коли мені кажуть, що в школі готують до життя, то це не про мій Нетішинський НВК!

Розповім про один день, навіть коли навчаємось дистанційно: онлайн-уроки, відеозустрічі, створення роликів, пошук тематичної інформації, шкільне радіо, аналіз роботи в проєктах, турнір.

Ми вже навчилися критично мислити, приймати рішення, відповідально ставитися до завдань, бути самостійними, працювати в команді, креативити.

Так, ми гаджетозалежні! Проте використовуємо Інтернет на новому рівні – як простір, у якому не тільки відпочиваємо, але й навчаємось. Тут важливо розуміти, яку медіаінформацію треба перевірити, якій довіряти, на яку не варто реагувати.

Саме тому, даючи відповідь на виклики часу, педагоги й учні Нетішинського НВК беруть участь у Всеукраїнському проєкті «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Колектив нашого закладу долучився до вебінарів, тренінгів, воркшопів, медіаачувань та конкурсів, що проводяться в рамках цього проєкту. 35 учителів пройшли онлайн-курс Very Verified, щоб навчати учнів безпеки в інформпросторі.

А ми, команда учнів «Статум», упродовж січня-лютого 2022 року беремо участь у Всеукраїнському турнірі із медіаграмотності.

До речі, навчатися азів журналістської майстерності в нашому закладі розпочали ще в 2017 році, коли команда «СТАТУМ» (назва залишається незмінною до цього часу!) змагалася в обласному етапі турніру з журналістики, а шкільна газета «Позиція» за вимогою часу переходить в онлайн-формат. За допомогою наданих матеріалів Усеукраїнським проєктом «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» учні школи успішно вчать відрізняти факти від суджень, розпізнавати мову ворожнечі, маніпуляції, фейкову інформацію чи джінсу.

Юлія Козак

ОБЛИЧЧЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ЖУРНАЛІСТА

<http://surl.li/bhhxm>

Юлія Ліберна

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ:

Обличчя універсального журналіста

Атомний web-серфінг

Медіалантух

Mediaentertainment

ДАЛІ Є...

2022 рік увірвався в стіни Нетішинського НВК новими знайомствами, проєктами та планами. Завдячуючи проєкту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», творчій команді Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, ліцеїсти Нетішинського НВК змогли долучитися до неймовірно важливої справи - створення найбільшого електронного словника в Україні. Велика відповідальність, щире захоплення, віра в силу слова - це лише незначна частина почуттів, які переповнюють серця учнів. Дякуємо Олена Семеног, Маргарита Надутенко, Марина Ячменик та Українському мовно-інформаційному фонду НАН України за надану можливість взяти участь у створенні мультимедійного словника.

Ірина Ковалінська

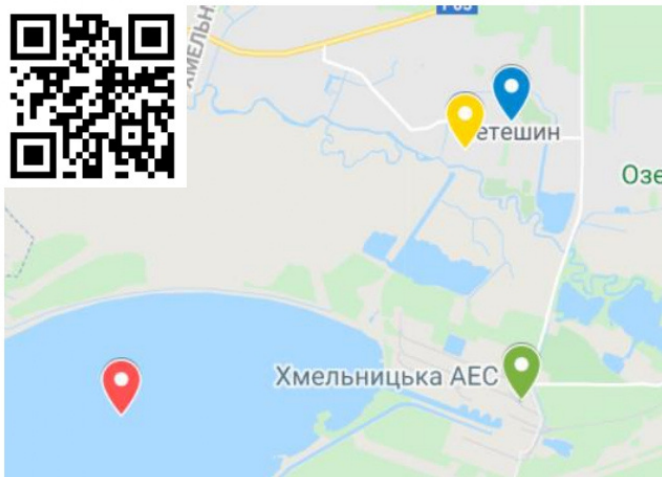
<http://surl.li/bhhvl>

команда "Статум"

АТОМНИЙ WEB-СЕРФІНГ

STATUS 2

Назва Нетішин давня. Одна з версій саме «болотяна», адже місцевість була болотистою, і тут не текла вода. Спочатку нібито було Нетечин, яке згодом трансформувалося у Нетішин.

#НавколоХАЕС знаходяться р. Горинь, протяжністю 157 км, і її притоки сумарною довжиною 450 км. Основні з них - р. Вілія, верхів'я р. Устя та р. Гнилий Ріг. У 30-кілометровій зоні спостереження ХАЕС налічується 216 ставків, 3 водосховища (Мислятинське, Ізяславське і водойма-охолоджувач ХАЕС) і 1290 каналів. (<http://surl.li/bhoup>)

Як лебеді зимують на Нетішинському водосховищі. Тут вода ніколи не замерзає, тож пернаті не замерзнуть і завжди мають чим підживитися. Щороку на водосховище Хмельницької АЕС злітаються птахи, щоб пережити морози.

ВІРЮ//НЕ ВІРЮ

Атомний шок: Київ просить Росію про спільне будівництво заводу ядерного палива - ЗМІ

Вадим Синіцин

16:11 10.07.2018

Міністерство енергетики України несподівано звернулося до Росії ...

ВІРЮ//НЕ ВІРЮ

На Рівненщині розпочалася екологічна акція проти добудови ХАЕС
02 серпня 2011, 14:29

Валентина Одарченко

Рівне – Близько сотні активістів, які виступають проти добудови 3-го і 4-го енергоблоків Хмельницької атомної...

ВІРЮ//НЕ ВІРЮ

Фідбек «Нетішин - місто майбутнього»

**команда
"Статум"**

Миттєвий фактчекінг

«Уникай токсичних слів»,
Закандаєва Марія

Переходи за лінком –
говори правильно → <http://surl.li/bhavo>

Словничок діалектизмів Хмельниччини
(<http://surl.li/bhhkn>)

Вонуфрій – Онуфрій;	камізелька – жилет;
ниньки – сьогодні;	гуня – пальто;
паткували – жалкували;	лейбитися – зазнаватися;
патку – батьку;	хвацький – завзятий;
ходять – ходять;	хлоп – хлопець;
вогірки – огірки;	гуляти – танцювати;
камаші – туфлі;	без – бузок;
черпати – галоші;	Голя – Оля.
Їван – Іван:	

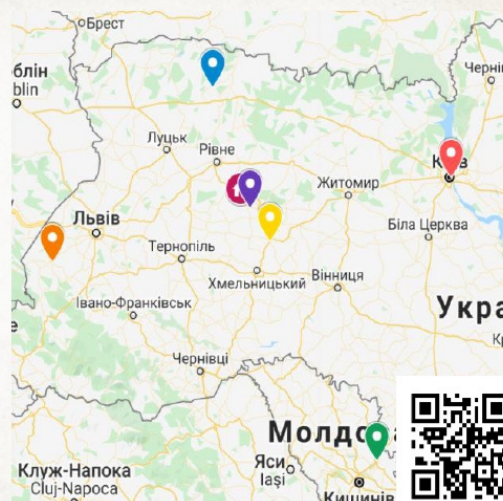
Працювали Олександра Хвостова,
Софія Северенюк

МОВНІ ВИТРЕБЕНЬКИ

COME ON ДО НЕТІШИНА

Смичок Софія

25

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 1: «Сім цікавинок про Середньовіччя»

Анотація:

Після загальної характеристики періоду Середньовіччя запропонуйте учням ознайомитися з декількома твердженнями про Середньовіччя.

Вправа для використання на уроці Всесвітньої історії у 7 класі після вивчення загальної характеристики періоду Середньовіччя.

Мета вправи: ознайомити учнів із історичними фактами за допомогою прикладів із медіаджерел; сформувати розуміння того, яким чином у журналістські матеріали можуть інтегруватися теми історії.

Необхідне обладнання/матеріали: проектор, роздатковий матеріал «Сім цікавинок про Середньовіччя», презентація, фліп-чарт і маркер.

Опис вправи:

Вчитель має з'ясувати в учнів, які із цих тверджень відповідають дійсності, а які – вигадані твердження? Чому ви так вважаєте? Які із тверджень виглядають нереалістично, чому? (Учні мають пригадати шкільний матеріал з історії який вивчений на уроках.) У цьому переліку всі твердження є правдивими, окрім 3 і 6 – це дещо викривлена інформація. Темі мають тісний зв'язок із сучасністю – зокрема, епідемії, права людини.

Моцак

Світлана

*ментор проекту,
завідувач кафедри
всесвітньої історії, міжнародних
відносин та методики навчання
історичних дисциплін,
кандидат педагогічних наук,
доцент*

Тому подібні теми можуть ставати основою для журналістських матеріалів. На уроці ми подивимось, які із цих тверджень правдиві, прочитавши фрагменти матеріалів, опублікованих на різних інтернет-сайтах. За допомогою QR-коду ознайомтеся зі змістом тверджень.

Запитання для учнів

1. Що було для вас несподіваним у цих фактах?
 2. Який би факт ви обрали для власного матеріалу? Наприклад, як журналіст місцевого телебачення.
 3. Про що б ви хотіли розповісти додатково?
 4. Як ви гадаєте, чи міг би такий перелік бути опублікований у засобах масової інформації?
- Завдання. Уявіть, що ці цікаві твердження вам потрібно додати до журналістського матеріалу – для сайту чи сюжету на телебаченні. Скажіть, який інформаційний привід був би доречним, щоби використати їх для розповіді про розглянуті нами твердження.

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: Чи завжди ви критично аналізувати заголовки та контексти історичної інформації? Наведіть приклади із власного досвіду, чи завжди ви звертали увагу на джерело інформації та наявність посилань.

Очікувані результати: учні оволодіють навичками критичного аналізу тексту, зокрема заголовків, аналіз контексту.

Використані джерела: «Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Щупак І. Я., Бурлака О. В., Піскарьова І. О.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 2: Мандруємо історичними музеями завдяки QR-кодам

Анотація: вправа навчає шукати і працювати з джерелами та першоджерелами.

Вправа для використання на уроці
Досліджуємо історію та суспільство (інтегрований курс) у 5 класі при вивченні музеїв України.

Мета вправи: дати уявлення про об'єкти культурної спадщини України, ознайомити з функціями музеїв щодо популяризації історичного минулого України.

Необхідне обладнання/матеріали: доступ до інтернету, мобільні телефони учнів, роздаткові матеріали (QR-код).

Опис вправи: За допомогою покликання (<https://bit.ly/3rdYCyf>) або QR-коду відвідайте сайт одного з музеїв, що входить до складу Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», та підготуйте стислу інформацію про нього.

Зверніть увагу!

- 1) Якого профілю цей музей?
- 2) Які експонати зберігаються в ньому?
- 3) Яку інформацію про минуле можна дізнатися з експонатів музею?

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: Висловіть власне враження від уявної екскурсії. Що нового ви дізналися про минуле українського народу?

Очікувані результати: уміння працювати з джерелами та першоджерелами; застосування сучасних технологічних можливостей (зокрема Q-кодів), мультимедійних технологій для презентації, популяризації культурної спадщини України.

Використані джерела: «Досліджуємо історію і суспільство» для 5 класу закладів загальної середньої освіти (автори Мороз П. В., Мороз І. В., Моцак С. І.).

Вправа 3: Туристична агенція

Анотація: вправа навчає розрізняти види та цілі реклами, визначати її видимі чи приховані мотиви, розрізняти види прихованої реклами, розрізняти пропаганду, соціальну, комерційну, інформаційну, приховану рекламу.

Вправа для використання на уроці
Всесвітньої історії у 7 класі під час вивчення пам'яток Західної Європи.

Мета вправи: ознайомити учнів із видами та цілями реклами, впливом реклами на глядача, розвинути дослідницькі вміння учня, сформувані розуміння понять «джинса», «піар/PR» та ін.

Необхідне обладнання / матеріали: мультимедійний проектор, комп'ютер та екран, роздатковий матеріал: «Приклади рекламного матеріалу з всесвітньої історії».

Опис вправи: Уявіть, що вам доручили провести рекламну кампанію з історичного туризму. Використовуючи текст та ілюстрації підручника, інші джерела інформації, підготуйте рекламну листівку про одну з пам'яток Західної Європи: замок, фортецю чи палац. У листівці має міститися опис пам'ятки, щоб зацікавити якомога більше туристів її відвідати.

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: наведіть приклади із власного досвіду, чи завжди ви звертали увагу на мету реклами та приховані мотиви реклами? Провести колективне обговорення.

Очікувані результати: учні мають розвинути практичні навички розпізнавання пропаганди, агітації, піару та різних видів реклами, розвиток критичного мислення, вчить правильно розрізняти отриману інформацію.

Використані джерела: «Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти П.Мороз, В.Кришмарел, І.Мороз.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 4: Середньовіччя в фактах та судженнях

Анотація: вправа формує уміння шукати додаткову інформацію, уміння розрізняти факти і судження, уміння аналізувати і критично оцінювати інформацію.

Вправа для використання на уроці Всесвітньої історії у 7 класі після вивчення теоретичного матеріалу.

Мета вправи: закріпити і поглибити знання теоретичного матеріалу.

Необхідне обладнання/матеріали: смартфони, роздатковий теоретичний матеріал «Факти VS Судження», видрукована вправа (історична тематика) за кількістю учнів, груп у класі.

Опис вправи:

В реченнях учні мають відмітити, чим є кожне з них: фактом чи судженням.

1. Народ – творець історії. (судження)
2. Як відомо, епоха первісного суспільства – найдовший період історії людства. (факт без джерела)
3. В епоху давніх цивілізацій виникли дві світові релігії – буддизм та християнство. (факт без джерела)
4. Запровадження писаних законів («Салічна правда») сприяло зміцненню єдності держави франків та стало важливим кроком на шляху до зміцнення держави. (судження)
5. Визначною подією правління Юстиніана стало прийняття 529 р. кодексу – збірника законів, які базувалися на римському праві та духовних цінностях християнства. (факт з джерелом)
6. Іконоборство – рух, спрямований проти вшанування ікон у Візантії. (судження)
7. У 1453 р. військо турків-османів під керівництвом Мехмеда II Завойовника заволоділо Константинополем. (факт без джерела)
8. З 750 по 1258 р. Арабським халіфатом правила Аббасидська династія. (факт без джерела)

9. У творі Адальберона Ланського та Етьєна де Фужера про три стани автор в XI столітті описував, що середньовічне суспільство було поділене на три стани: 1) «тих, хто моляться» (духів[1]ництво), 2) «тих, хто воюють» (світські феодали (рицарі), 3) «тих, хто працюють» (міщани та селяни). (факт з джерелом)

10. «Фландрська хроніка» про походження міста Брюгге (IX ст.) розповідає де і як виникло місто Брюгге та як із цим пов'язана його назва. (факт з джерелом)

Після виконання провести колективне обговорення.

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: навести приклади історії сьогодення і вказати, чи в ньому наявні факти, чи судження.

Очікувані результати: вправа допомагає закріпити вивчений теоретичний матеріал, навчає розрізняти факти і судження, формує вміння критично оцінювати інформацію.

Використані джерела: «Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Щупак І. Я., Бурлака О. В., Піскарьова І. О.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 5: Міні-проект «Історичними стежками рідного краю»

Анотація: вправа формує навички ефективного пошуку інформації, етику спілкування в соціальних мережах, застосування соціальних мереж для популяризації історії рідного краю.

Вправа для використання на уроці Історії України у 9-10 класах при вивченні теми історія рідного краю.

Мета вправи: сформувати розуміння, як можна застосовувати сучасні технології та мультимедійність для популяризації історичної спадщини рідного краю. Стимулювати інтерес до вивчення історичного минулого рідного краю.

Необхідне обладнання/матеріали: смартфон, планшет або комп'ютер із доступом до інтернету; сторінка у соцмережі, де учні публікуватимуть свої роботи.

Опис вправи:

Учитель має повідомити учням, що таке маркетинг у соціальних мережах та навести приклади, як музеї, галереї ведуть свої сторінки в Facebook, Instagram. Після перегляду, слід обговорити, яка зі сторінок є більш успішною та чому?

Сумський обласний краєзнавчий музей
<https://www.facebook.com/museumsumy/>

Музей А. Чехова

<https://www.facebook.com/chekhov.sumy/>

Сумський художній музей імені Н. Онадського
<https://www.facebook.com/SumskojHudozestvennyjMuzej/>

Музейно-виставковий центр "Тростянецький" - Садиба Л.Кеніґа <https://www.facebook.com/Музейно-виставковий-центр-Тростянецький-Садиба-ЛКеніґа-2272248936323054/>

Лебединський художній музей
<https://www.facebook.com/artmuseum.lebedyn>

Музей партизанської слави «Спадщанский ліс» (м.Путивль) <https://www.facebook.com/pages/Музей%20партизанской%20славы>

Роменський краєзнавчий музей
<https://www.facebook.com/groups/733442620197494>

Запропонуйте учням обрати один із музеїв свого регіону та зробити 3-5 публікацій, використовуючи свій особистий акаунт у соцмережі, або оформіть ці дописи офлайн за допомогою редактора Power Point. Матеріали мають бути готовими для публікації у соцмережі Facebook та Instagram. Протягом тижня наповнюйте сторінку цікавим та пізнавальним контентом, що стосується обраного вами музею. Контент має бути різноманітним. Інформацію контенту необхідно постити. Інформацію на слід копіювати із обраного вами музею, але вразі використання інформації з сайту ви маєте робити на неї посилання.

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: обговорення робіт учнів, висловлення зауважень. Групове обговорення: як би ви покращили роботу своєї сторінки?

Очікувані результати: Популяризація історичної спадщини свого регіону. Отримання інформації про культурну спадщину свого регіону в зручній і легкій для сприйняття формі.

Використані джерела: Суми нове життя старих вулиць в 3-х томах. 2012 р.

Маслійчук, Володимир. Слобідська Україна. Київ., 2008. 71 с.

Багалій Д. І. Історія Слобідської України. Харків: Основа, 1991. 256 с.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 6: Інформація про минуле з фотоджерел

Анотація: розуміння мети і різновидів та основних елементів фотоджерел та принципів його створення; інтерпретація змісту візуальної інформації; усвідомлення впливу фотоджерел на формування світогляду суспільства; вміння креативно візуально мислити.

Вправа для використання на уроці
Досліджуємо історію і суспільство у 5 класі при вивченні історії України у ХХ столітті.

Мета вправи: формування компетенцій візуальної грамотності учнів через розвиток навичок аналізу та створення фотоджерел.

Необхідне обладнання / матеріали: мультимедійний проектор, комп'ютер, аркуші фліпчарту, маркери.

Опис вправи: Об'єднайтеся у групи і спільно проведіть дослідження фотографій із певної тематики (кожну може досліджувати кілька груп) відповідно до алгоритму їх аналізу.

Результати дослідження представте у вигляді міні-проєкту однокласникам/однокласницям.

Алгоритм(послідовність кроків) дослідження фотоджерел.

1. Опишіть, що ви бачите на фотографії. Які емоції викликає фото?
2. Які предмети і речі зображені на фото?
3. На чому автор хотів акцентувати увагу?
4. Хто зображений на фотографії?
5. Чим займаються люди на фото?
6. Позували вони чи ні?
7. Чому в цей момент і в цьому місці був фотограф?
8. Чи є на фото якась текстова інформація? Чи є можливість перевірити цю інформацію? Чи вказано джерело?
9. Коли була зроблена фотографія?
10. Яку максимальну інформацію ми можемо отримати з цієї фотографії?
11. На які питання фотографія не дає відповідей?
12. Якої інформації не вистачає?
13. Чи впевнені, що фото зроблене саме там і тоді, як стверджується в назві?

Група 1. «Українське село кінця ХІХ – початку ХХ століття». Як на фотографіях відображено життя тогочасного українського села? Опишіть одяг, заняття селян зображених на фото.

Група 2. «Чорнобильська катастрофа: як це було?».

Як на фотографії відображено перебіг аварії на Чорнобильській атомній станції? Яку інформацію можна отримати про масштаби трагедії та роботу її ліквідаторів?

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: Обговоріть у загальному колі результати аналізу фотоджерел. Чи завжди у фотоджерелах відображено правдиву інформацію? Чому? У яких випадках? Від кого залежить достовірність інформації у фотоджерелах? Що можна зробити, аби переконатися у правдивості інформації на фото? Створіть інформацію про події сучасності використовуючи фотоджерела.

Очікувані результати: візуальна грамотність учнів.

Використані джерела: «Досліджуємо історію і суспільство» для 5 класу закладів загальної середньої освіти (автори Мороз П. В., Мороз І. В., Моцак С. І.), 2022 р.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 8: Полікультурна Україна

Анотація: формування навичок ведення дискусії, вміння виявляти ставлення до проблемних питань, обґрунтовувати його; розвиток соціальної толерантності та поваги до різних культур і етносів, навички ефективного пошуку інформації, зокрема яка відображає різні культури в Україні.

Вправа для використання на уроці
Досліджуємо історію і суспільство у 5 класі при вивченні етнічного складу населення України.

Мета вправи: дати учням загальне уявлення про полікультурний образ сучасної України. Сформувати полікультурний світогляд і світосприйняття особистості як необхідної умови толерантного співіснування різних етнічних груп; формувати розуміння ролі етнічних спільнот України в міжкультурному діалозі.

Необхідне обладнання/матеріали: доступ до інтернету, проектор, комп'ютер.

Опис вправи:

1. Кримськотатарська молодь у національному одязі
2. Предмети традиційної культури українських румун (молдаван). Одеський музей Степової України

Розділіться на групи. Кожна група обирає собі певну етнічну спільноту України (кримсько-татарську, угорську, румунську, польську, єврейську, вірменську, ромську, арабську і т.д), яку досліджує за таким алгоритмом:

- а) історичні факти про етнічну спільноту в Україні (2-3 ключові історичні події);
- б) їх традиції та вірування етнічної спільноти;
- в) відомі представники цієї спільноти.

Результати свого дослідження представте однокласникам у формі презентації PowerPoint.

Обговоріть у класі: Що спільне та відмінне у традиціях, віруваннях та історичних долях етнічних спільнот.

Підсумок / рефлексія за результатами проведення вправи: 1. Яких представників інших культур, що жили й творили у вашому регіоні чи у вашому населеному пункті, ви знаєте? 2. Якою є ваша родина за етнічним складом? Висловіть судження, на яких засадах мають ґрунтуватися відносини між представниками різних культур у полікультурному суспільстві?

Очікувані результати: соціальна толерантність, навички етичного спілкування. 2. Які етноси представлені у вашій школі, родині, регіоні? (скористайтесь сайтом Державного комітету статистики України та подивіться там національний склад <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/>).

Використані джерела: «Досліджуємо історію і суспільство» для 5 класу закладів загальної середньої освіти (автори Мороз П. В., Мороз І. В., Моцак С. І.), 2022 р.

«ІСТОРИЧНИЙ АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Вправа 9: Пропаганда часів Другої світової війни

Анотація: на прикладі теми сформувати вміння критично аналізувати медіаповідомлення; спонукати учнів ставити під сумнів інформацію та стереотипи, які потрапляють у наш щоденний вжиток; формувати вміння ставити запитання; розуміння поняття «пропаганда», вміти аналізувати передумови, причини та контекст історичних подій.

Вправа для використання на уроці Історії України у 10-11 класах.

Мета вправи: дізнатися як медіа впливають на аудиторію і як це відображається на наших цінностях; дослідити форми та мету медійних маніпуляцій.

Необхідне обладнання/матеріали: комп'ютер, проектор, смартфон, інтернет.

Опис вправи:

Вчитель демонструє відео. Завдання учнів визначити, які прийоми інформаційного впливу використано.

Схема аналізу.

1. Хто створив ці меседжі?
2. Про що це (й що вас змушує так думати)?
3. Чому воно створено? Яка цільова аудиторія (та звідки ви це знаєте)?
4. Хто за це заплатив?
5. Хто може дістати користь від цього меседжу? Кому він може завдати шкоди?
6. Які ідеї, цінності, інформація та/або погляди очевидні/закриті?
7. Про що не говориться у цьому повідомленні, що було б важливо знати?
8. Які техніки використовуються? Чому використовуються саме ці техніки? Яким чином вони передають меседжі?
9. Як можуть різні люди зрозуміти ці меседжі по-різному?
10. Де або як ним поділилися з публікою?
11. Чи це факт, думка, чи щось інше? Якою мірою меседж гідний довіри (та що змушує вас так думати)?

12. Що це повідомлення означає для мене?

1. Радянська пропаганда: негативний образ польської держави, протиставлення поляків-гнобителів і радянських спасителів". Польща – тюрма народів.

Н-д, Фільм Олександра Довженка "Визволення" 1940 р. <https://www.facebook.com/watch/?v=482366509028462>

2. Радянська пропаганда: формування негативного образу польського пана, та образу друга-союзника Російської держави.

Н-д, Фільм Ігоря Савченко "Богдан Хмельницький" 1941 р. https://www.youtube.com/watch?v=R_7l--msjHU

3. Німецька антирадянська пропаганда: негативний образ більшовиків.

Фільм "Броненосець Севастополь" або інша назва «Білі раби» <https://www.youtube.com/watch?v=jpMNqC4NyXU&t=12s>

4. Радянська антирумунська пропаганда: створений в короткий час, після анексії Радянським Союзом Північної Буковини, що до того входила до складу Королівства Румунія, і мав мету ознайомлення населення Радянського Союзу з особливостями новопридбаної території.

Фільм О. Довженка «Буковина – земля українська» 1940 р.

<http://youtube.com/watch?v=Z43ma72XJmg>

Підсумок/рефлексія за результатами проведення вправи:

Дайте стверджувальну відповідь «так» або «ні».

1. Термін «пропаганда» тотожний з термінами «реклама» та «агітація»?

2. Метою пропаганди є передача інформації.

3. Чи виникають під час використання пропаганди нейтральні почуття?

4. Кінцевим результатом пропаганди є викривлення світогляду та зміна поглядів.

2. За допомогою інтернету (або на прикладі з власного життя) розшукайте три приклади пропаганди.

«ІСТОРИЧНИЙ
АНТИФЕЙКО-КВЕСТ»

Очікувані результати: вміння розрізняти пропаганду та її види; вміння ставити запитання, оцінювати й інтерпретувати події; навчити учнів критично оцінювати історичні події.

Використані джерела: Підручники з історії України для 10-11 кл. ;

Підходи до визначення терміну «пропаганда».
– [Електронний ресурс]. – Режим
доступу:<https://labipt.com/approaches-to-the-definition-of-propaganda/>.

Класифікація видів пропаганди. – [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5110603/page:17/>.

Вправа 10: Історична хмаринка «Середньовічна Франція»

Анотація: вправа допомагає закріпити вивчений теоретичний матеріал, формує вміння аналізувати і оцінювати критично інформацію. Вправа дозволить зробити акценти на ключових моментах із теми вивчення. Це, у свою чергу, сприяє переосмисленню та систематизації навчального матеріалу.

Вправа для використання на уроці
Всесвітньої історії у 7 класі при вивченні
Середньовічної Франції.

Мета вправи: Розкажіть, яку роль в історії середньовічної Франції відіграли діячі згадані в «історичній хмаринці».

Необхідне обладнання/матеріали: смартфони з під'єднанням до інтернету.

Опис вправи:

Пам'ятка для характеристики історичної особи.

1. Встановіть, коли та в якій країні жив історичний діяч. Укажіть історичні умови, на тлі яких він розгортав свою діяльність.

2. Опишіть його зовнішність, характер. Що, на вашу думку, вплинуло на формування його особистості? Які його вчинки варто наслідувати, а які ви не схвалюєте?

3. Інтереси якої суспільної верстви він виражав?

4. Назвіть основні наслідки його діяльності.

5. Дайте оцінку його діяльності. Як ви ставитеся до засобів, якими він прагнув досягти мети?

Підсумок/рефлексія за результатами проведення вправи: створіть власну хмаринку про історичну персоналію скориставшись онлайн-сервісами Word It Out, Word Cloud Generation , Word Art (Tagul). Роботу представте в класі.

Очікувані результати: візуалізація термінології з теми; швидке запам'ятовування інформації.

Використані джерела: «Всесвітня історія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Щупак І. Я., Бурлака О. В., Піскарьова І. О.

команда "Максимум"

*Городищенський економічний ліцей
Черкаської області*

Бурлака Назарій

Завгородня Вероніка

Яценко Богдана

Дяченко Олександр

Майченко Богдан

Островський Радомир

Ткаченко Назар

Талич Ірина

Сальнікова Аліна

команда
"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSl2qTnig>

I Всеукраїнський турнір з медіаграмотності
Городищенський економічний ліцей Черкаської області
Команда «МАКСИМУМ»

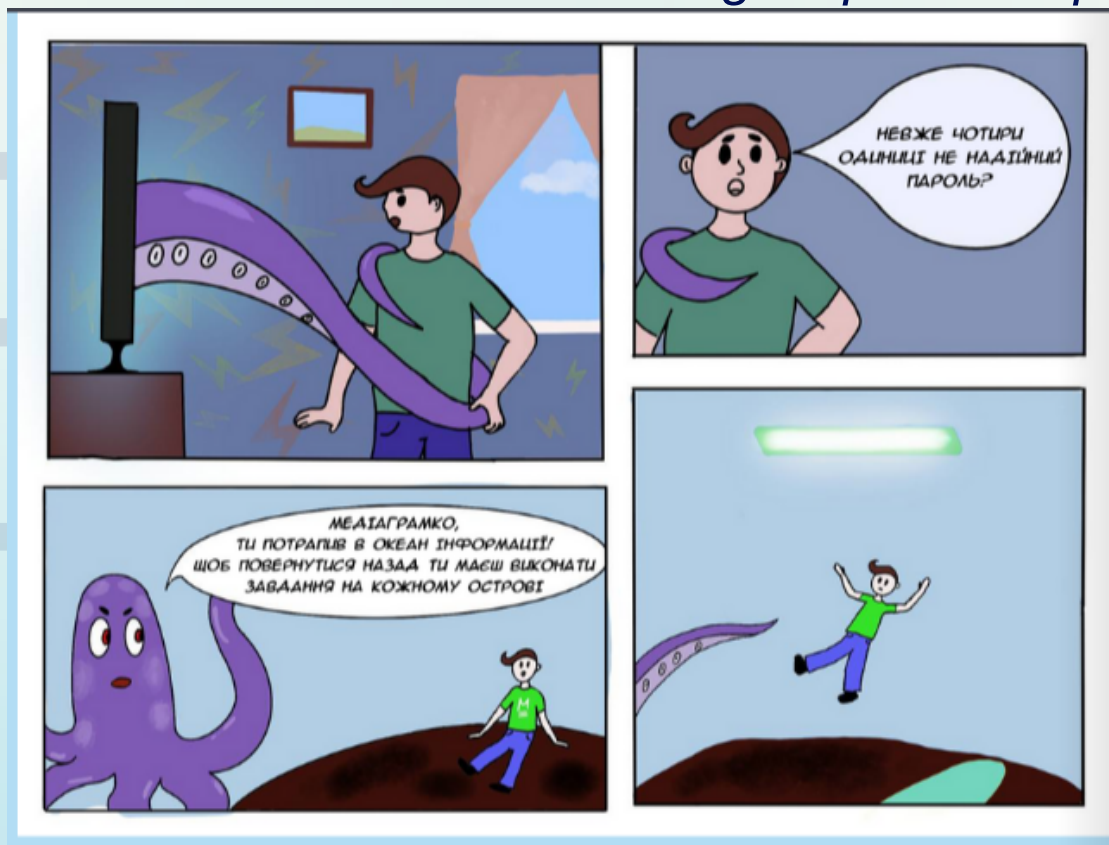
Інтерактивний путівник
"Безпечний медіасерфінг
підлітків"

2022 рік

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSl2qTnig>

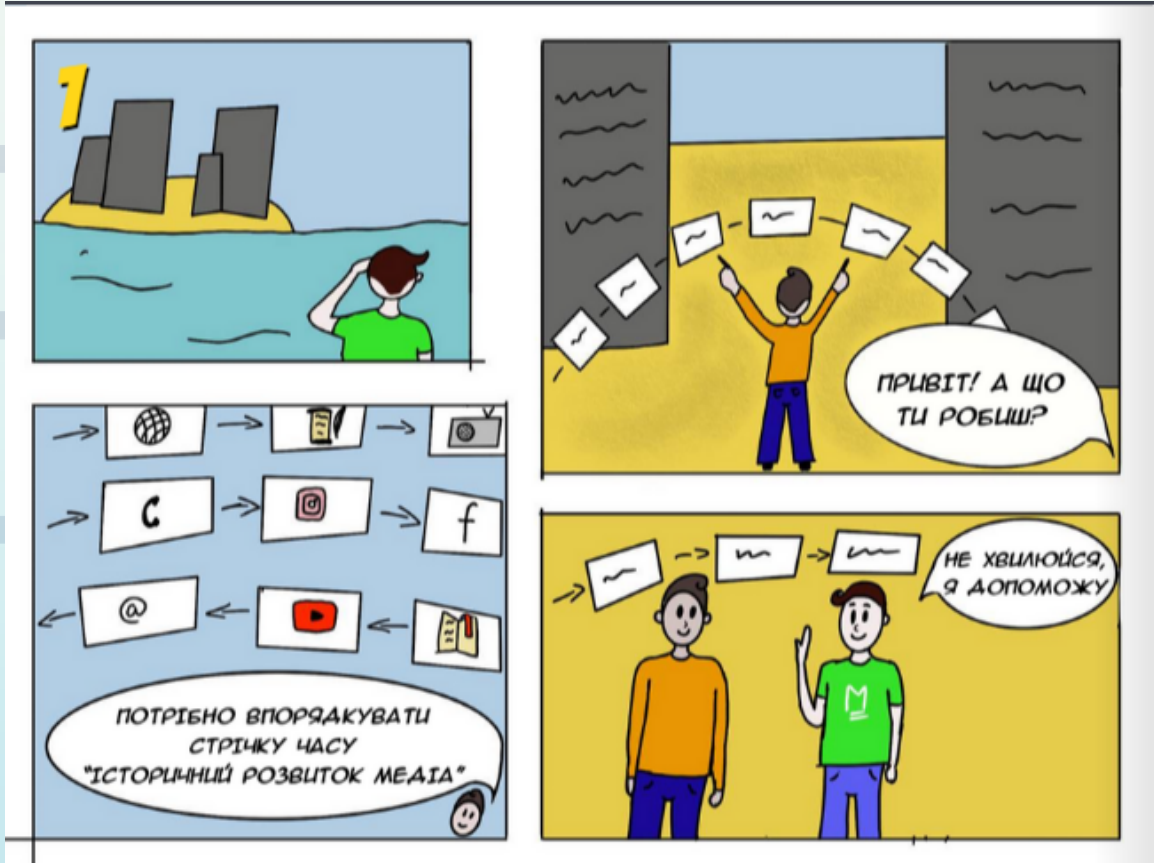
Вітаємо в грі! У Медіаграмка зламано аккаунт. Пароль був не надійний і хлопчик потрапляє в океан неперевіреної інформації, де на восьми островах на нього чекають випробування від підступних Маніпульки, Фейкульки, Пропагуйка, а також діти, що ігнорували правила медіаграмотності. Команда "МАКСИМУМ" запрошує тебе допогти Медіаграмку врятувати друзів та повернутися до дому.

Пароль (фр.*parole* — слово) — таємне слово або певна послідовність символів, призначена для підтвердження особи або її прав. Паролі використовують для захисту інформації від несанкціонованого доступу.

команда "Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpziDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

Скануй QR-код і виконай завдання

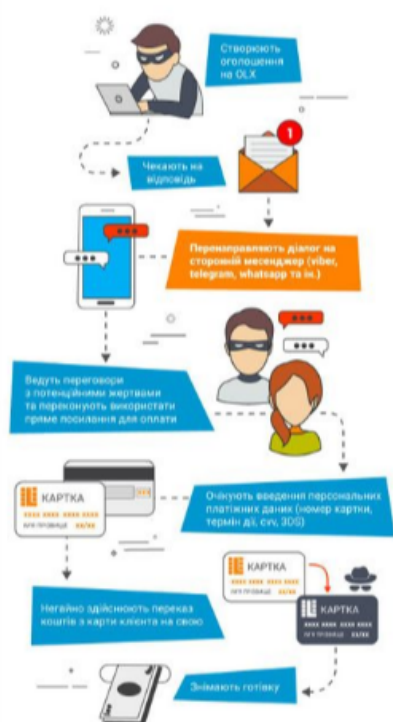
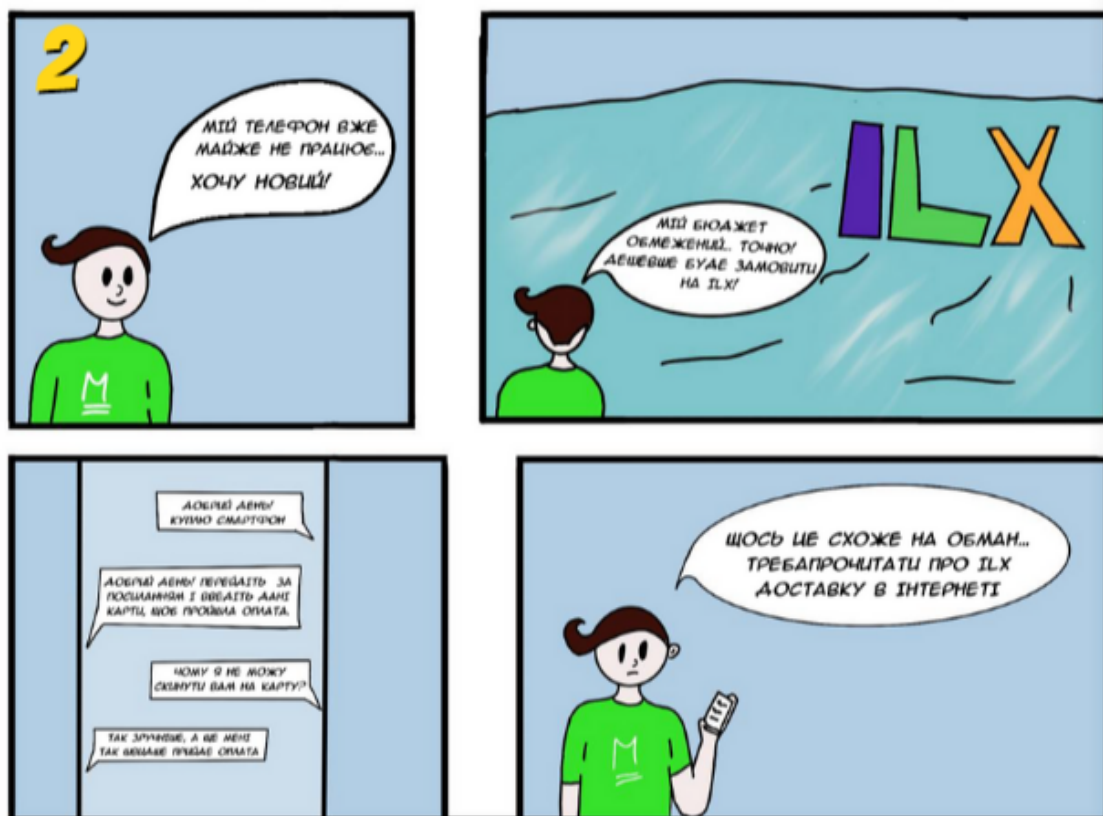
[Інтерактивна вправа](#)

Медіа або **медіа** (англ. *media*, від лат. *medium* — посередник) — засоби передавання, зберігання та відтворення інформації, призначені для її донесення крізь просторові, часові чи інші перепони.

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

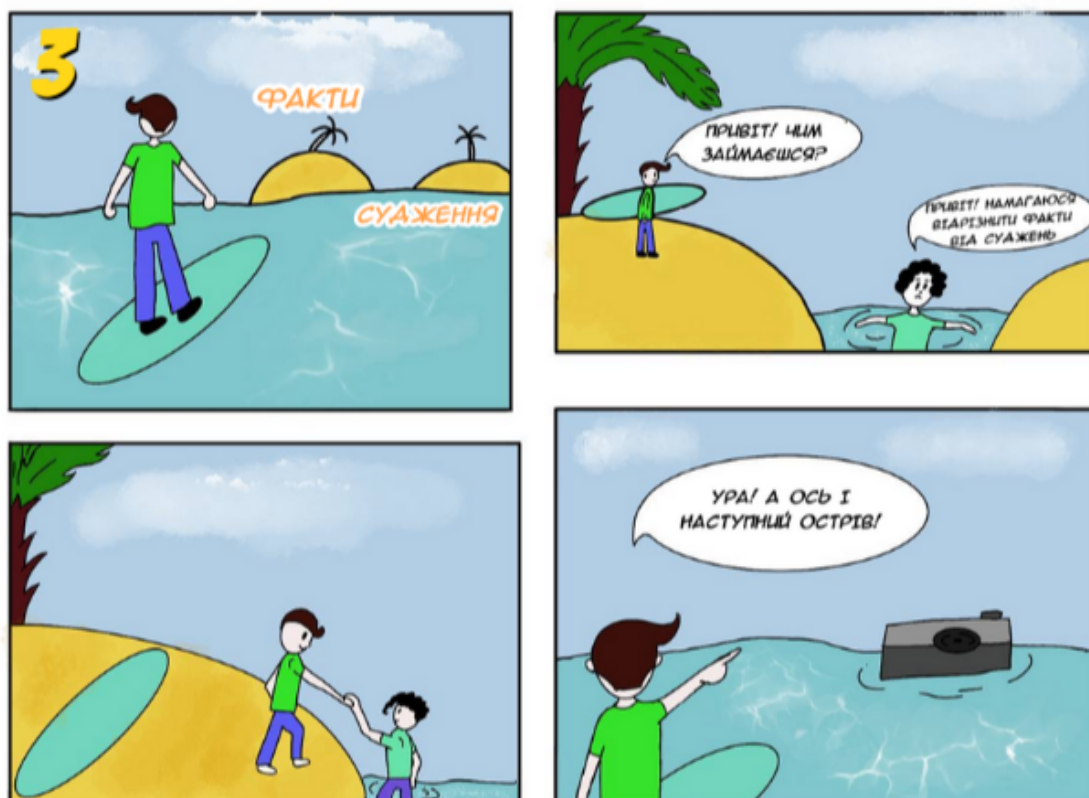

Фішинг (англ. fishing — риболовля) — вид шахрайства, метою якого є виманювання в довірливих або неуважних користувачів мережі персональних даних клієнтів онлайн-аукціонів, сервісів із переказу або обміну валюти, інтернет-магазинів. Шахраї намагаються змусити користувачів самостійно розкрити конфіденційні дані — наприклад, надсилаючи електронні листи з пропозиціями підтвердити реєстрацію облікового запису, що містять посилання на сайт, зовнішній вигляд якого повністю копіює дизайн відомих ресурсів.

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSl2qTnig>

Потренуємося
разом

Як
розрізнити
ФАКТ /
СУДЖЕННЯ

[Інтерактивна вправа](#)

Факт (від лат. *factum* — зроблене) — подія, що відбулася в дійсності, певним чином зафіксована і істинність якої може бути перевірена чи не піддається сумніву в межах дискурсу. Факт існує незалежно від людини, проте саме визнання його як дійсного та вираження істотно залежать від суб'єктивних нашарувань.

Судження — це така форма мислення, яка розкриває зв'язок між предметом і його ознакою. Існує декілька її визначень. Найважливіші з них такі:

судження — це думка, у якій стверджується наявність або відсутність властивостей у предметів, відношень між предметами, зв'язків між ситуаціями;

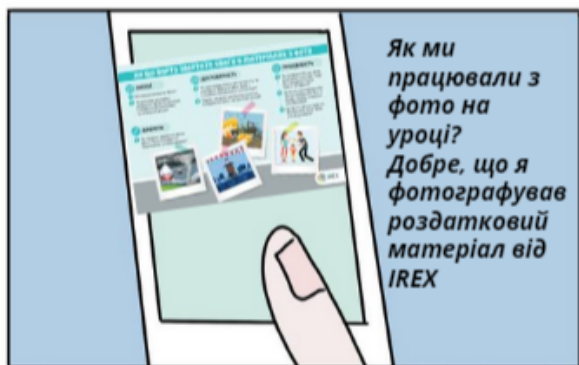
судження є такою думкою, у якій при її висловлюванні щось стверджується про предмети дійсності і яка об'єктивно є або істиною чи хибною і при цьому неодмінно однією із двох;

судження — це думка, що виражається розповідними реченнями і є істиною або хибною

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

НА ЩО ВАРТО ЗВЕРТАТИ УВАГУ В МАТЕРІАЛАХ З ФОТО

ЕМОЦІЇ

- ? Які емоції викликає фото?
- ? Чи впливає емоційне враження від фото на ваше ставлення до проблеми, чи спонукає до дій?

ДЖЕРЕЛА

- ? Чи вказано джерело, автор фото? Чи є можливість перевірити цю інформацію?

ДОСТОВІРНІСТЬ

- ? Чи відповідає фото змісту тексту; чи пов'язане ілюстративне фото з головним меседжем, з суттю події?
- ? Підпис під фото роз'яснює сутність, повідомляє зміст, чи нагнітає емоції?

ПРАВДИВІСТЬ

- ? Чи ви впевнені, що фото зроблене саме там і тоді, як стверджується в тексті чи підписі?
- ? Це фото є репортажним чи постановчим? Чи є в ньому ознаки спеціальної обробки?
- ? Це фото з місця події чи фотоколаж, який видають за реальне?

команда "Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

Топ-5 гучних викриттів блогерів, які обманювали своїх підписників

Блогер — людина, яка веде блог, тобто регулярно записує чийсь ідеї, думки або досвід, які розміщує в інтернеті.

Інфлюенсери (від англ. influence — «впливати») — люди, як правило, відомі, які можуть формувати думку суспільства та впливати на прийняття ним рішень.

Deepfake (діпфейк) — відео або звукозапис, якими замінюють обличчя чи голос певної людини так, щоб вони виглядали як справжні.

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

Скануй QR-код і
виконай завдання

[Інтерактивна вправа](#)

Fake – з англ. – підробка, фальшивка

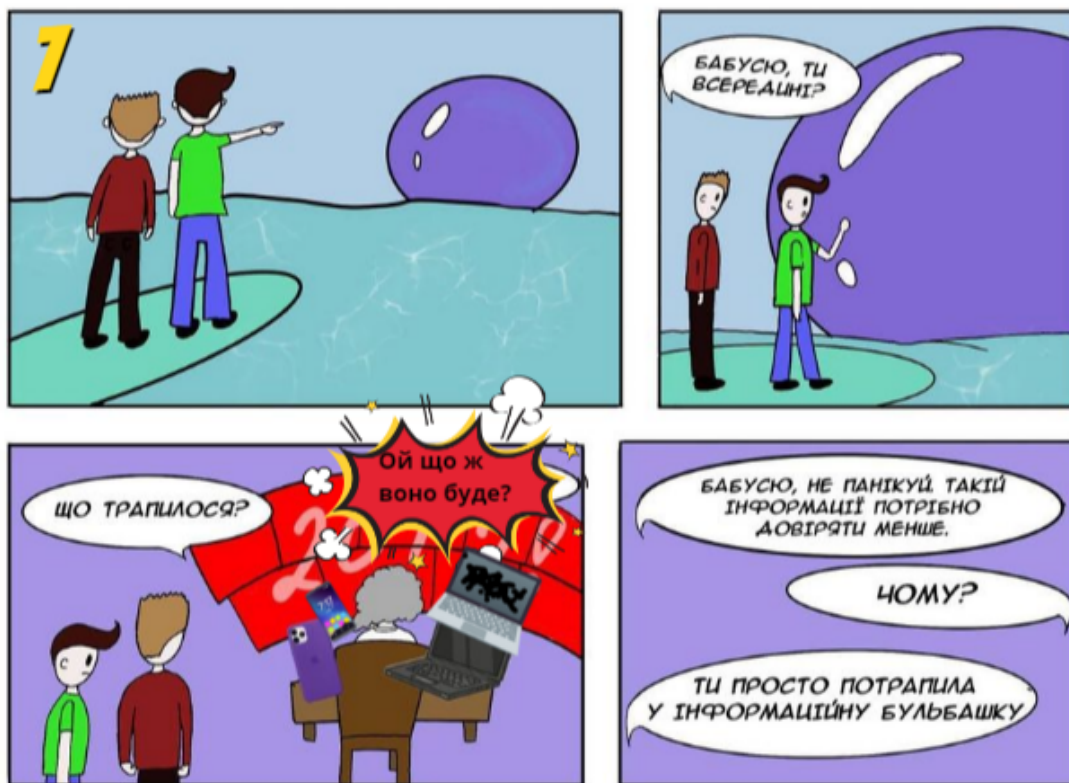
Через ліміт часу, неуважність або навіть банальну втому – новину не завжди встигають перевірити на достовірність. Тому **навіть надійні ЗМІ з високою репутацією іноді пропускають фейки.**

Спочатку терміном fake news називали підроблену інформацію в соціальних мережах. Але за короткий термін цей феномен став набагато ширше – від журналістики і до політики.

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSl2qTnig>

Скануй QR-код і
виконай завдання

[Інтерактивна вправа](#)

Інформація — абстрактне судження, що має різні значення залежно від контексту. На інтуїтивному рівні інформація означає зміст того, про що отримувач довідався.

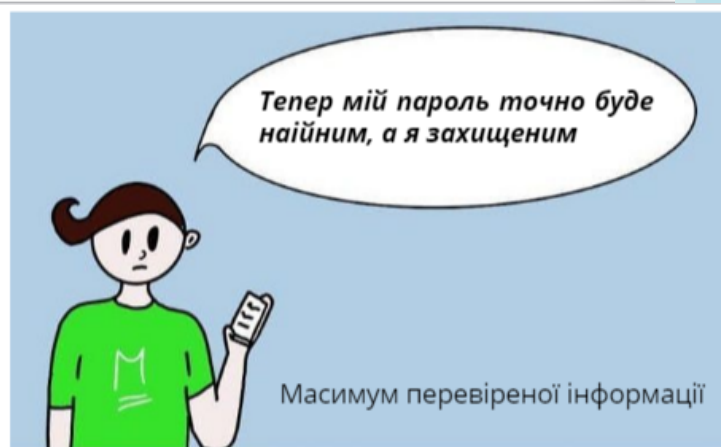
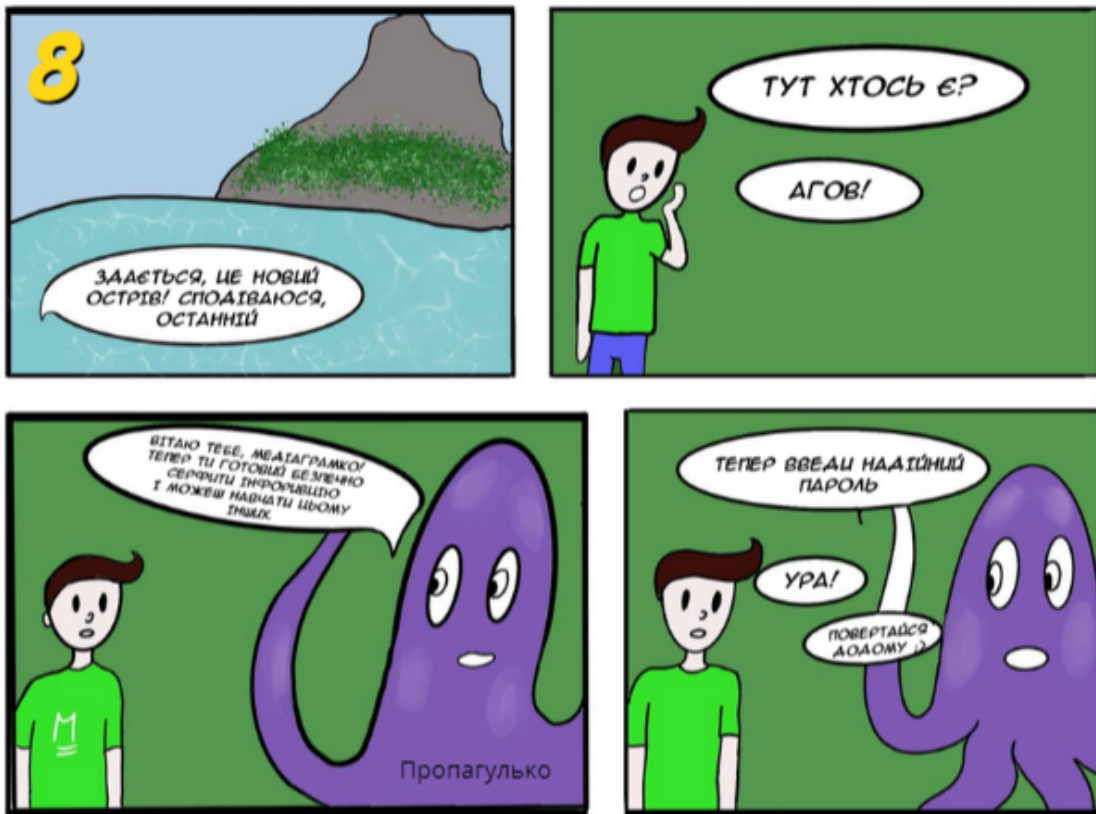
Пропаганда (лат.*propaganda* дослівно — яка підлягає поширенню) — форма комунікації, спрямована на поширення в суспільстві — світогляду, теорії, твердження, фактів, аргументів, чуток та інших відомостей для впливу на суспільну думку на користь певної спільної справи чи громадської позиції

Б бульбашка фільтрів (англ.*Filter bubble*, іноді **інформаційна бульбашка**) — це стан інтелектуальної ізоляції, явище, спричинене результатами персоналізованого пошуку, в якому алгоритм вебсайту вибірково припускає, яку інформацію користувач хотів би бачити, базуючись на інформації про користувача. Як наслідок, користувачі відділяються від інформації, яка не відповідає їхнім точкам зору, фактично ізолюючись у власних культурних або ідеологічних бульбашках

команда

"Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSl2qTnig>

Надійність пароля є мірою ефективності пароля від вгадування або брутфорс атак. У своїй звичайній формі, він оцінює, скільки спроб зломисників, не маючи прямого доступу до пароля, потрібно, в середньому, щоб правильно вгадати його. Сила пароля — це функція, що враховує довжину, складність і непередбачуваність.

Використання складних паролів знижує загальний ризик виникнення порушення безпеки, але складні паролі не замінюють необхідність для інших ефективних заходів безпеки. Ефективність пароля заданої міцності в значній мірі визначається розробкою і включенням інших факторів.

команда "Максимум"

<https://read.bookcreator.com/9qH08BBFr1d0oq0yCpzjDKGnEB52/kHci1gNtTp-aolSI2qTnig>

Авторський колектив

Команда "МАКСИМУМ" в рамках участі в I Всукраїнському турнірі з медіаграмотності

Бурлака Назарій - шеф-редактор, автор ідеї.

Яценко Богдана - художник.

Завгородня Вероніка - редактор, коректор.

Дяченко Олександр - розробка сюжету.

Майченко Богдан - розробка сюжету.

Галич Ірина - розробка сюжету, дизайн.

Сальнікова Аліна - розробка сюжету.

Ірина Маранська - ідейна натхненниця.

Використані джерела:

[Бондар М. Заради піару, Топ-5 гучних викриттів блогерів, які обманювали своїх підписників](#)

[Що таке фейк? Як з'явилися та чим загрожують небезпечні фейкові новини?](#)

[Фішинг в OLX Доставка](#)

[ЯК ВИЗНАЧИТИ ТА ЗЛОВИТИ ФЕЙК?](#)

команда "Інтелігенція"

Запорізька гімназія № 93

Агаркова Анастасія

Воевода Вікторія

Курило Софія

Семенова Сніжана

Корж Дар'я

Нижниковський Вадим

Ободовський Богдан

Тагірова Аліна

команда "Інтелігенція"

Запоріжжя, Понеділок, Липень 07 2022

ЩОТИЖНЕВИК

ВІСНИК ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

Газета для тих, хто читає

Вітання

Вас вітає видання команди "Інтелігенція"!
Наша газета – не збірка нудних правил. Тут
ми зібрали корисні правила та дієві
лайфхаки, які допоможуть вам почуватися
впевнено та безпечно в віртуальному світі.
На вас чекає багато цікавої інформації та
інтерактивних завдань!

Важливе

Якщо ви стали жертвою
кібербулінгу,
звертайтеся до
Кіберполіції за гарячою
лінією: **0800 50 51 70**
Або подайте заявку на
сайті кіберполіції:
<http://cyberpolice.gov.ua>

Сьогодні у випуску

1. Пам'ятка: "Як не стати жертвою онлайн-шахраїв?"
2. Правда чи фейк?
3. Цікаве дозвілля – ігри, тести з медіаграмотності.

<https://www.canva.com/design/DAE3kbJHeDw/1wkSKwPIJGI08REGW2etNA/view?presentation#1>

команда "Інтелігенція"

Як не стати жертвою онлайн-шахраїв?

В 21 столітті, в епоху гаджетів і соцмереж, усі покупки можна здійснювати онлайн. І багато хто активно користується такою можливістю. Ми замовляємо одяг, продукти і інші побутові речі в Інтернеті. Та чи завжди такий шопінг є безпечним? Як вберегти себе і не втратити власні гроші?

Є декілька простих порад, які допоможуть вам безпечно здійснювати покупки онлайн і розпізнавати шахраїв:

- завжди звертати увагу, на якому сайті здійснюєте замовлення. Іноді Інтернет-грабіжники створюють фейкові сайти і називають їх іменами вже існуючих, відомих усім магазинів. Тому завжди перевіряйте адресу сайту і його назву.
- створіть для покупок в Інтернеті окрему картку в банку. Вона так і називається "Інтернет-картка" і поповнюйте її на ту суму, що збираєтесь витратити на покупки. Так, якщо шахраї дізнаються дані цієї картки, вони не зможуть вкрати усі ваші гроші.

Клікайте на фото і дізнаєтесь, як захистити себе в Інтернеті.

Журналіст – Анастасія Агаркова

команда "Інтелігенція"

Правда чи фейк?

Як часто ви натрапляєте в інтернеті на якісь факти або новини?

Мабуть, постійно, особливо коли знаходитесь у соцмережах або просто читаете новини.

Але як перевірити, чи насправді ви дізналися про факт?

Правдива інформація розташована на перевірених сайтах, які мають репутацію та є орієнтиром для відомих видавництв.

На цьому сайті повинні бути джерела, які підтверджують справжність отриманої вами інформації.

Також наявність фотографії або відео теж може підтверджувати правдивість факту, але це не завжди гарантує достовірність інформації.

Це можна перевірити за допомогою GOOGLE lENS. Все що потрібно для цього, зробити скріншот або світлинку та завантажити у програму.

Ці правила допоможуть вам знайти правдиву інформацію та захиститися від фейків.

<https://www.canva.com/design/DAE3kbJHeDw/1wkSKwPIJGI08REGW2etNA/view?presentation#1>

команда "Інтелігенція"

Цікаве дозвілля

Чи знаєте ви, що таке
медіаграмотність?
Перевірте свої знання в
опитувальнику Quizizz,
відсканувавши QR-код

А ще пропонуємо
пограти в ігри:

Медіазнайко

Пригоди Літератуса

365 за шкалою медіаграмотності
із сайту Академія української преси

Якщо у вас є цікаві ідеї
щодо розвитку
медіаграмотності або
безпеки в мережі Інтернет,
пишіть нам:
bogdzi7@gmail.com

Ми завжди на
зв'язку
з читачами!
Ваша
Інтелігенція

Усеукраїнський

Медіатурнір

шкільних команд

